

Varhaiskasvatuksen palveluverkkoselvitys –
Liedenpohjan ryhmäperhepäivähoitoyksikkö

Virrat

Liedenpohjan kylän varhaiskasvatussyksikön perustaminen on noussut vireille valtuustoaloitteen pohjalta. Valtuustoaloitteessa 20.2.2023 esitetään, että ”Virrat lapsiystävällisenä kuntana tulee liedenpohjalaisia perheitä vastaan tarjoamalla hoitoa omasta kylästä ja että Liedenpohjan koulun yhteyteen perustetaan ryhmäperhepäiväkoti (ryhmis) / päivähoitoyksikkö.”

1. Varhaiskasvatuksen palveluverkon tilanne toimintakauden 2024–2025 alkaessa

Tässä selvityksessä keskitytään varhaiskasvatuspaikkojen tarvekartoituksessa tilanteeseen uuden toimintakauden 2024–2025 alkaessa. Palveluverkkoa kuvaavat luvut ovat mahdollisimman tarkkoja arvioita toimintaa kuvaavista tekijöistä.

Resurssin käyttöä toimintakauden alkaessa säätelee moni tekijä. Ensimmäinen merkitsevä tekijä on hoitolasten ikä. Lasten täyttäessä 3 vuotta heille varattava resurssi pienenee huomattavasti. Toiseksi yksi keskeisimpiä tehostetun tuen muotoja varhaiskasvatuksessa on ns. kaksipaikkaisuus, jolloin lapsi lasketaan tarvittavaan resurssiin kaksipaikkaisena.

Lasten kertoimet mitoitusta tarkasteltaessa

Lapsen ikä/osapäiväinen/kokopäiväinen	Suhdeluku/kerroin
alle 3-vuotta	1,75
yli 3 vuotta enintään 5h/pv	0,538
yli 3vuotta yli 5h/päivä	1
Kyläkoulujen eskarilainen, joka on täydentävässä varhaiskasvatuksessa ryhmiksessä tai koululla	0,538

Päiväkodissa yhteen ryhmään mahtuu aina enintään 21 laskennallista lasta. Alle 3-vuotiaiden kerroin 1,75 tekee sen, että ryhmään mahtuu vain 12 yksilöä. Ryhmiksessä ja perhepäivähoidossa minkä tahansa ikäinen lapsi vie aina vain yhden paikan.

Toisaalta kokonaistilannetta muuttavia tekijöitä ovat toimintakauden aikana varhaiskasvatukseen hakevien lasten määrä ja kuntapilotin vaikutuksen arviointi. Keskimäärin viime vuosina toimintakauden aikana varhaiskasvatukseen on hakenut 12 alle 3-vuotiasta lasta (laskennallisesti paikkoja siis kuluu $12 \times 1,75 = 21$). Kuntalisä pilottiin on hakuajan loppuun mennessä hakenut 10 perhettä. Voidaan siis ennakoida, että kuntapilotin toteutuminen laskee alle 3-vuotiaiden määrää varhaiskasvatuksen yksiköissä.

Esiopetukseen kouluille siirtyy toimintakauden alkaessa 41 lasta, jotka ovat olleet sitä ennen varhaiskasvatuksessa. Lapsista 32 siirtyy Koivurinteen yksiköistä.

1.1. Varhaiskasvatusyksiköt

Virroilla varhaiskasvatuksen palveluverkko koostuu kahdesta päiväkodista, kahdesta ryhmäperhepäivähoidon yksiköstä ja viidestä perhepäivähoitajasta. Lapsimäärissä on huomioitu kevään 2024 jatkavat lapset ja 7.2.2024 mennessä uudelle toimikaudelle hakeneet lapset. Näissä luvuissa kukin lapsi on laskettu kertoimella yksi.

Koivurinteen päiväkot	Kokonaislapsimäärä 108 lasta mikäli Liedenpohjaan hakeneet ovat yhä luvuissa mukana, 103 ilman heitä, henkilöstö 27 (mitoitukseen laskettava)+ 3-4 (avustajat)
Killinkosken päiväkot	Kokonaislapsimäärä 18 lasta, jos Liedenpohjaan hakeneet luvussa mukana, ilman heitä 17, henkilöstö 3+1
Vaskiveden ryhmäperhepäivähoito	Kokonaislapsimäärä 10 lasta, henkilöstöä 3
Kotalan ryhmäperhepäivähoito	Kokonaislapsimäärä 4 lasta (joka toinen vko vain 3) + arviolta 4 koululaista, henkilöstöä 2
Liedenpohjan perhepäivähoito	Kokonaislapsimäärä 3 lasta, henkilöstöä 1
Keskustan perhepäivähoito	Kokonaislapsimäärä 15 lasta, henkilöstöä 4
Liedenpohjan mahdollinen yksikkö	11 hakemusta, joista 2 uutta hakijaa

Maantieteellisesti yksiköt jakautuvat keskustan lisäksi Kotalaan, Vaskivedelle, Liedenpohjaan ja Killinkoskelle. Varhaiskasvatusyksikköä ei ole Hauhuun, Kurjenkylän tai Äijännevan suunnalla.

1.2. Lapsimäärän kehitys

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
asukkaita	61	56	53	49	47	42	41	41	39	47	36	31
syntyneitä	59	58	45	48	48	36	41	26	36	42	34	32

(tilanne 5.2.2024)

Virroilla syntyvyys on laskenut valtakunnallisella tasolla, kuitenkin siten, että lapsimäärä on melko vakiintunut tasolle 30–40 lasta ikäluokassa. Muuttoliikettä lapsiperheissä on ollut jonkin verran. Alle kouluikäisissä lapsimäärä on hieman suurempi kuin syntyvyys.

Varhaiskasvatusikäisistä alle 3 vuotiaista lapsista tällä hetkellä 64 % käyttää varhaiskasvatuspalveluja. 3–5 -vuotiaista palvelun piirissä on lähes 100 % lapsista. Voimme siis ennakoida varhaiskasvatuspaikkojen tarpeen kuntatasolla olevan noin 160 paikkaa vuodessa.

1.3. Haku varhaiskasvatuksen palveluihin keväällä 2024

Valtuustoaloitteen käsittelyn vuoksi hakua varhaiskasvatuksen palveluihin aikaistettiin keväällä 2024 siten, että hakuaika on ollut tammikuun aikana. Hakuun mukaan otettiin myös mahdollisuus hakea mahdollisesti perustettavaan Liedempohjan perhepäivähoitoyksikköön. Haku avattiin myös heille, joilla jo on varhaiskasvatuspaikka, jotta mahdollisuus hakeutua Liedempohjan yksikköön aukeaa myös heille, joille on jo myönnetty varhaiskasvatuspaikka.

Hakemuksia varhaiskasvatukseen tuli seuraavasti:

- Koivurinteen päiväkodin yksiköt: eskariin siirtyvistä vapautuu 32 paikkaa, uusia hakemuksia 3 alle 3v (kerroin 1,75/lapsi) ja 5 yli 3 vuotiaan hakemusta (lapsen kerroin on joko 0,5 tai 1 riippuen siitä onko päivittäinen hoitoaika enintään 5h vai yli 5h).

Uusien hakijoiden iät huomioiden laskennallisesti paikkoja täyttyy 10,25 tuosta vapautuvasta 32 eli jää tilaa 21,75. Hakijoiden ikä ja tarvittavan hoidon laajuus vaikuttavat siihen, kuinka monta lasta todellisuudessa ryhmään mahtuu. Esimerkiksi jos hakisi 12 alle 3-vuotiasta lasta, nämä paikat olisi käytetty loppuun.

Keskustan alueella täydentävä varhaiskasvatus toteutetaan kokonaisuudessaan yhtenäiskoululla.

- Killinkosken päiväkotit: keväällä 2023 yksikköön sijoittuu uusi alle 3v.lapsi, hakemuksia syksyille 2, joista toinen alle 3v. Vapaita paikkoja jää laskennallisesti 2, mikäli 4 eskariin siirtyvän lapsen täydentävä varhaiskasvatus on päiväkodissa.

- Vaskiveden ryhmis. Eskariin siirtyy 2 lasta, uusia hakijoita 1. Vapaita paikkoja on 2, mikäli täydentävä varhaiskasvatus tapahtuu ryhmiksessä

- Kotalan ryhmis, uusia hakijoita 0, vapaita paikkoja 6, jos oletetaan, että n 4 koululaista on aamu- ja iltapäivähoidossa kuten on arvio tällä hetkellä. Kotalassa myös koululaisten aamu ja iltapäivähoito on toteutettu ryhmiksessä vajaan käytön vuoksi. Eskarien täydentävään varhaiskasvatukseen ei ole hakijoita ainakaan vielä.

- Perhepäivähoidossa vapaita paikkoja 1 Liedempohjassa ja 1 keskustan alueella.

2. Liedempohjan varhaiskasvatusyksikkö

Henkilöstöä ryhmäperhepäivähoitoyksikössä on neljä. Kolme ryhmäperhepäivähoitajaa, sekä päiväkotiaavustaja. Liedempohjassa ei ole tarvetta sekä perhepäivähoitajalle että ryhmäperhepäivähoitoyksikölle, joten yksi henkilötyövuosi on jo nyt olemassa olevia kuluja, kolme henkilötyövuotta olisi lisäkuluja. Ryhmäavustajan käyttö on tarpeellista, koska Vaskiveden ja Kotalan yksiköistä poiketen, yksikkö ei ole samassa kiinteistössä tai pihapiirissä koulun kanssa. Ruokahuolto ja siivous tehdään kokonaisuudessaan ryhmiksen henkilökunnan toimesta. Palkkakustannukset sivukuluineen ovat nykyisellä hintatasolla 156 000 € vuodessa, joista lisäys päivähoiton tuloyksikköön palkkakustannusten nykytasolla olisi 112 334 €/vuodessa.

Hoitopaikkoja ryhmiksessä voi olla 12 kappaletta. Ryhmäperhepäivähoitoyksikön henkilöstömitoitus on sama kuin perhepäivähoidossa (4 lasta / hoitaja) riippumatta hoidettavan lasten iästä. (Vrt päiväkotit 1 / 4

alle 3-vuotiaalla ja 1 / 7 yli 3-vuotiaalla). Nykytilanteessa Liedenpohjassa on 4 hoitopaikkaa, joten lisäksi kokonaismäärään olisi 8 hoitopaikkaa.

Liedenpohjan koulukiinteistö on suunniteltu koulun toimintaan. Perhepäivähoidon yksikköä ei sido samankaltaiset vaatimukset kuin päiväkotiyksikköä. Henkilöstön kanssa tehdyssä katselmuksessa on todettu, että toiminnan aloittamiseksi välttämättömät toimenpiteet toiminnan aloittamiseksi olisivat vähintään seuraavat: ramppi, WC- tila pesupaikkoineen, kalusteet ja mahdolliset portit.

Tilapalvelun arvioitu vuokra ja investointiarvio erillisenä liitteenä.

Ottaen vertailukohteeksi Vaskiveden ryhmiksen, kokonaisarvio käyttötalouden lisätalousarviosta on vuositasolla seuraavanlainen:

menot

henkilöstökulut	156 000
palvelujen osto	18 000
aineet,tarvikkeet,tavarat	2 000
vuokra	25 000
muut menot	1 000
YHT	202 000

3. Lopuksi

Virroilla päivähoitopaikoissa on viime vuosina ollut painetta keskustan alueella, mihin suurin osa varhaiskasvatuksen hakemuksista kohdistuu. Paine on johtunut pääosin siitä, että Koivurinteen päätalon lapsiryhmistä on valtaosa ollut alle 3-vuotiaiden lasten ryhmiä, jolloin kokonaislapsimäärä on ollut pieni.

Painetta on purettu perustamalla seurakuntatalolle 5-vuotiaiden lasten (viskari-) ryhmä.

Palveluverkon näkökulmasta nykyinen palveluverkko täyttää päivähoidon tarpeen ja vastaa kysyntään melko hyvin. Valtaosaltaan kysyntä kohdistuu keskustan alueelle ja erityisesti Koivurinteen päiväkodin pää taloon. Uusien päivähoitoyksiköiden perustaminen ei siten siitä näkökulmasta ole tarpeellista. Lautakunnan palveluverkkoarviointia vaatii kuitenkin se, onko päivähoitopaikat sijoitettu lapsiperheiden näkökulmasta oikein ja riittävän optimaalisiin tiloihin. Esimerkiksi Kotalan ryhmiksessä hoitopaikoista on täytetty vain 1/3 ja on siten voimakkaasti alikäytöllä. Otsolankadun yksikkö on saanut osakseen kritiikkiä. Tiloihin on juuri kuitenkin valmistunut perusteellinen ilmanvaihdon remontti. Viimeisimpänä perustettu Rantatien yksikkö seurakuntatalolla on perustettu vuonna 2023.